

Trojni jubilej šole na Viču

Zdi se kot, da smo še predvčerajšnjim z nekoliko otožnim otroškim obrazom zapustili ta naš prvi, a veliki hram učenosti, zdi se kot, da smo včeraj že nekoliko odrasli ponosno odprli vrata modernemu šolskemu poslopiju, torej smo kot zaposleni s samopripekovanjem že omogočili njegovo izgradnjo . . . in zatorej danes, ko smo odrasli kar težko verjamemo tem številkam. Čas beži, z njim življenje in spoznanje ob trojnem jubileju se nam, žal, ne more zdeti preteklost. Vsaj vsem nam in tistim, ki smo del svojega mladega življenja povezovali s to našo, ljubo in nam vsem drago viško šolo, ki nas je učila in naučila prvih korakov v čudovit in nikoli ne zadosti spoznan svet znanja ter prvih stopinj v življenje.

90 let ustanovitve šole na Viču, 75 let izgradnje šole na Tržaški in 10 let šole na Nanoški. To so obletnice, to je trojni jubilej šole na Viču, ki mu velja nameniti več kot zgolj besedo ali dve. Kaj vse se skriva v teh številkah? Ne samo bežeči čas, ne samo prelomnice v razvoju šolstva in njegovega skokovitega in celovitega napredka. V teh številkah je precej več. Tu je ogromni potencial znanja, ki si ga je pridobilo na tisoče in tisoče učencev (povsem natančno – koliko – se ne dá povsem ugotoviti) in ničkoliko generacij (od pradedkov do vnukov), v njih se skriva ta neizčrpna, prizadevna, truda prepolna in ljubezni čuteča skrb in delo številnih, nam še vedno ljubih učiteljev in profesorjev in nenasvezadnje koliko spominov, srečnih in prijetnih, zanimivih in igrivih, lepih pa tudi manj lepih – pa povsem naših, se skriva v teh številkah, ki v tem trenutku

označujejo nam vedno drag pogled v šolski čas, v našo prvo povsem človeško izkustvo življenja.

Premnogi odrasli in starejši Vičani, pa tudi tisti iz Rožne doline, Vrhovc, Kozarij, pa vse do Trnovca in Bonifacije se bodo v teh dneh spomnili že nekoliko odmaknjenih šolskih dni. Njim, pa tudi mnogim današnjim viškim občanom velja zapisati nekaj besedi o razvoju šole na Viču.

Kaj vse je šola pomenila včeraj in danes?

Sprva velja poseči celo v prejšnje stoletje, ko so naprednejši Vičani pošiljali svoje otroke v ljubljanske šole. Da bi zgradili svojo, so začeli razmišljati okrog leta 1870. Dobili so jo leta 1896, ko je ljubljanska občina onemogočila šolanje viških otrok v mestnih šolah. Sprva se je pouk odvijal v zasebnih hišah, 1898 so zgradili prvo šolo ob Tržaški cesti, ki pa je bila kmalu premajhna. Veliko, novo prostorno šolo so zgradili leta 1911 in ta šola še danes služi svojemu namenu. Poznamo jo vsi, saj stoji ob »gimnazijski« stavbi na Tržaški cesti. Že ob otvoritvi je bila šestrazrednica in pouk v njej je obiskovalo 600 otrok, dve leti kasneje pa se je številka povzpela na 844. Kot zanimivost velja omeniti, da je bil tedanji šolski upravitelj oproščen pouka, kar je bil prvi primer na Kranjskem. Med prvo svetovno vojno je bil pouk spričo zasedbe vojske močno skrčen in oviran. Šola se je razširila v osemrazrednico leta 1919, ko je bil uveden tudi obvezen pouk telovadbe za deklice. Pričela se je tudi obrtna nadaljevalna šola ter pomožni oddelek za slabše nadar-

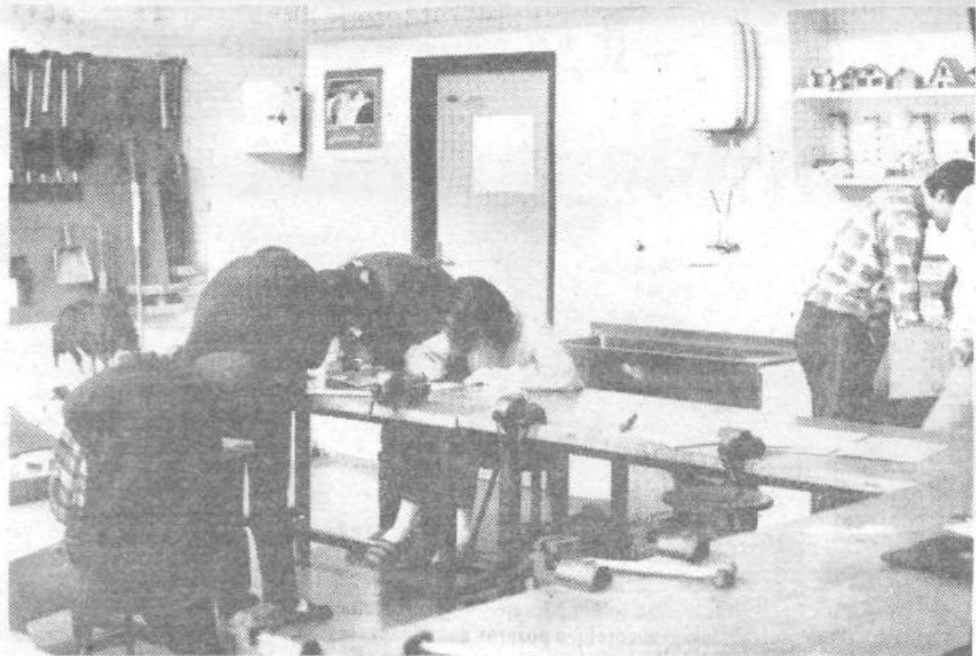

Osnovna šola Vič z bližnjo okolico v letu 1922

jene učence. Kmalu zatem je šola dobila elektriko pa tudi vodovod. Še to. Leta 1935 je bil Vič priključen občini Ljubljana, šola pa je postala ljubljanska. Ob pričetku druge svetovne vojne je bila šola šestrazredna, imela je 22 oddelkov in 788 učencev. Leta 1941 je bil pouk za mesec in pol prekinjen, med okupacijo pa večkrat oviran (»žica« je presekala šolski okoliš v dva dela), saj je šola koristila tudi vojska, vanjo pa so vselili tudi več družin. Nekaj časa sta jo koristili tako meščanska šola kot tudi II. redna ženska gimnazija. Dan pred osvoboditvijo pa jo

je poškodovala tudi eksplozija s strani umikajočih se Nemcev. Po osvoboditvi je bila sprva šestrazrednica, zatem sedemletka, nato je deset let imela le štiri razrede. Z reorganizacijo šolstva (1958/59) smo na Viču dobili dve samostojni osnovni šoli z osmimi razredi, ki sta se v šolskem letu 1962/63 združili v osnovno šolo Ljubljana-Vič. Od takrat dalje deluje kot samostojna osnovna šola z razrednim poukom do 4. razreda in predmetnim poukom od 5. do 8. razreda. Spričo utesnjenosti in vse večjih potreb je bila 1966 zgrajena osnovna šola Bičevje (današnja OŠ Franc Leskovšek-Luka). Šolski prostori na Tržaški cesti so bili temeljito preurejeni. Zaradi novogradenj na viškem področju je ponovno poraslo število učencev. Šolski organi so resno opozarjali na potrebno izgradnjo nove moderne šole v Viču, ki bo ustrezala sodobnim zahtevam pouka in vzgoje. Tako je bil leta 1969 ustanovljen pripravljalni odbor za gradnjo nove šole. Izgradnjo novega modernega šolskega poslopija na Nanoški ulici so omogočili Ljubljančani s sredstvi prvega samoprispevka. Šola, ki se imenuje po borcu – domačinu Marjanu Novaku-Jovu obiskuje 1111 učencev v obeh šolskih poslopijih. Pouk je sodobno organiziran, šola zadovoljivo opremljena. Otrokom je ob dobro usposobljenem učiteljskem kadru omogočeno kvalitetno šolanje.

Janja DOMITROVIČ

Kabinet za tehnični pouk na osnovni šoli Marjan Novak-Jovo

Prireditve v počastitev jubilejev šole

Ob trojnem jubileju šole na Viču se bo vrstilo več prireditev. Omenjamo najpomembnejše:

Torek 22. aprila ob 18. uri – otvoritev likovne in fotografske razstave (z likovnimi deli se bodo predstavili akademski slikarji – nekdanji učenci)

Sreda 23. aprila ob 17. uri – Omizje »Šola včeraj, danes, jutri«

Četrtek 24. aprila ob 18. uri – Osrednja proslava (velja opozoriti na nastop kulturnikov – danes priznanih kulturnih in gledaliških umetnikov, nekdanjih učencev).

Vse prireditve bodo v prostorih OŠ Marjan Novak-Jovo na Nanoški 2

Na osrednjo proslavo 24. aprila ob 18. uri so še posebej vabljeni nekdanji učitelji ter učenci!

predvsem številnim tekmovalcem v oporo pri krepitevi njihove samozavesti, da so resnično pomemben člen pri skrbi za žal vse preveč zastarelo strojno opremo v naših tovarnah in seveda potrditev želje in spoznanja, da bi želeli prav v teh stabilizacijskih časih imeti v naših tovarnah številne odločne strugarje, varilce, rezkalce, ključavničarje, obratne električarje.

Rezultati: obratni električarji: 1. Ivan Repovž Žičnica, 2. Jože Petrovič elektromontaža, 3. Franc Fariš Žičnica; rezkalci: 1. Darko Zupanič Iskra-SEM, 2. Marjan Gradecki TTL, 3. Marko Marolt Tovil; ključavničarji: 1. Janez Kranjec KIG, 2. Lado Kozina Tovil, 3. Janez Oblak KIG; strugarji: 1. Rajko Pleško Tovil, 2. Božidara Križnik Tovil, 3. Uroš Zimšek TTL; varjenje: plamensko: 1. Andrej Habjancič TGN, TIG varjenje v zaščiti argona 1. Tomo Virant (absolutni zmagovalec tekmovanja z 930 točkami), obločno varjenje: 1. Ljubo Milič. STANE JESENOVEC

Avtomontaža TOZD Tovarna grelnih naprav je imela številno in zelo uspešno tekmovalno ekipo.

Tekmovanje spremljajo tudi direktorji sodelujočih delovnih organizacij. Tudi letos je bilo tako, saj smo lahko srečali direktorje Ilirija-Vedroga, Iga, Tovila, Elektromontaže, Avtomontaže TOZD TGN, Kiga in druge. S svojo prisotnostjo so bili v veliko moralno podporo tekmovalcem, pa tudi organizatorjem, ki sta jih vodila inž. Niko Vojnovič in Zdenko Skuhala kot predsednika centralnega organizacijskega odbora in centralne ocenjevalne komisije.